

Privatna predškolska ustanova "Zdravo dete"

Predškolska ustanova „ZDRAVO DE TE“ brine o celokupnom razvoju dece. U svom saradničkom timu naša ustanova ima dečijeg psihologa, dečijeg nutricionistu i saradnika za sport. Istraživanja koja su sprovedena u poslednjoj deceniji, pokazala su da preko 60% dece kasni u govorno-jezičkom razvoju. U skladu sa tim odlučili smo da u naš saradnički tim uvrstimo logopeda, koji u našem vrtiću realizuje logopedске radionice sa decom u grupi, kao i individualne logopedске tretmane (jedan na jedan).

LOGOPED je stručnjak za govorno – jezičku patologiju koji proučava, dijagnostikuje i radi na otklanjanju poremećaja govora, jezika i glasa i prevenciji govorno – jezičkih poremećaja.

Komunikacija je vrlo važna, kako verbalna tako i neverbalna. Važna je, pre svega, za socijalizaciju dece, ali i za njihov saznavni i intelektualni razvoj. Logopedi u našem vrtiću prate govorni razvoj svakog deteta.

U jaslenim grupama (od 1-3 god.) pratimo period progovaranja kao i povećanje vokabulara. Učimo i vežbamo kroz logopedске radionice u vrtiću, saznavemo nove reči i pojmove, razvijamo prepoznavanje i izražavanje emocija u toku komunikacije. Kod dece koja kasne u govorno-jezičkom razvoju, logoped izrađuje plan stimulacije koji potom vaspitači sprovode u jaslenim grupama. Pored toga, logoped daje smernice roditeljima kako u kućnim uslovima da stimulišu dete.

Kod dece vrtićkih grupa (od 3-6,5 god), realizuju se individualni tretmani koji su prilagođeni potrebama deteta. Cilj individualnih tretmana je pravilan govorno- jezički razvoj, ispravljanje poremećaja artikulacije glasova ili rad na razvoju pažnje i koncentracije, zavisno od potrebe deteta.

Kroz logopedске radionice kod dece iz vrtićke grupe, saznavemo nove pojmove, prostornu orijentaciju, godišnja doba, klasifikaciju: voća i povrća, odeće i obuće, učimo predloge i orijentaciju u prostoru. Ono što je najvažnije, učimo šta je lepo komuniciranje i obraćanje prema drugima i povećavamo fond reči. Kroz brojne grafomotoričke vežbe se pripremamo za pisanje. To nam sve pomaže da se bolje i lakše pripremimo za školu i školske veštine.

O govorno - jezičkom razvoju u našem vrtiću brinu naši saradnici iz logopedskog kabineta „Prva reč“ Požarevac. To su:

- **Aleksandra Petrović, dipl. defektolog- logoped-** diplomirala 2008. godine na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju na smeru Logopedija, Univerzitet u Beogradu. Za

13 godina rada, usavršavala se i sertifikovala za KSAFA sistem rada, osnove Son rise tehnike, Soundsory, prevencija govorno- jezičkih poremećaja kod dece do 3. godine, kurs „Muzika za razvoj govora“.

- **Silvana Lukić, dipl. defektolog- logoped**-diplomirala na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, smer logopedija. Godine 2013. završila je Master kao defektolog-logoped, Univerzitet u Beogradu.

Bilo da je reč o nedovoljno razvijenom govoru, mucanju, poteškoćama u pisanju, čitanju ili izgovoru glasova, roditelji i osobe s kojima dete svakodnevno provodi vreme često ne znaju kada treba potražiti pomoć logopeda. Mnogi roditelji se pitaju kada, kako i koje reči njihovo dete treba da izgovara.

Roditelji bi trebalo da budu upućeni u to koje su norme za određeni uzrast i da prate razvoj deteta.

Evo nekih znakova u vezi sa govorno – jezičkim razvojem kada je potrebno potražiti savet logopeda:

1. Ako Vaše dete kasni u fazama gukanja (od 8 nedelja do 20 nedelja) i brbljanja (6-9 meseci).
2. Ako se prva reč ne javi između 9 meseci i godinu i po dana. Ako dete ne usmerava pažnju na govor ljudi oko sebe, ne podražava zvukove iz svoje okoline, ne razume jednostavne naloge, ne maše rukom (pa-pa) , ne pokazuje kažiprstom (protodeklarativno pokazivanje), ne pokazuje gde su ruke, glava...
3. Kada ni sa dve godine nije progovorilo, ili ima svega par reči u rečniku. Kada nema prostu rečenicu (Daj vodu!).
4. Do tri godine dete treba da ima razumljiv govor i da ima fond od bar 500 reči.
5. Ako dete sa tri godine ima problem u razlikovanju roda, usvajanju množine, ne koristi prideve, priloge, predloge, veznike, pogrešno koristi glagole.
6. Dete na uzrastu od tri godine treba da razume postavljena pitanja.
7. Obratite pažnju da li Vaše dete meša određene suglasnike: V sa P, D sa T, J sa V, L sa J. Da li pravilno izgovara glasove, i da li ima sve glasove.

Ne verujte kad Vam kažu da ste došli rano! Doći rano za logopeda znači da ste došli na vreme!

Kako bi se što bolje stimulisala detetova komunikacija, važno je da uz logopeda u terapiji aktivno učestvuju i roditelji, vaspitači, nastavnici. Uloga roditelja je neizmerno važna jer upravo oni najviše vremena provode sa detetom.

DETE OD 2 DO 4 GODINE

Nikako ne tepajte kada razgovarate sa detetom. Od druge godine se savetuje „ čist govor“ jer ste Vi Vašoj deci model. Obratite pažnju šta dete govori i kako to izgovara, i svaki put mu stavite do znanja da ste ga razumeli. Igrajte se sa Vašim mališanom „ Da – ne“ igre. Pitajte ga: „ Jesi li ti devojčica? “ , „ Da li se zoveš Marko? “. Nagrađujte i proširujte ono što je dete reklo. Kada kaže „Ildemo! “ Vi dodajte: „ Jeste, idemo u park. “. Dozvoljavajte deci da biraju šta da obuku, ali da Vam kažu da li žele plavu ili crvenu majicu. Proširujte fond reči, imenujte delove tela, kao i njihovu svrhu. Pevajte jednostavne pesmice, klasifikujte pojmove u kategorije. Pokazujte mu fotografije poznatih ljudi, pitajte ga ko je ko. Pokazujte mu slike mesta na kojima je bio, pa ga podstičite da Vam priča kako ste se tamo proveli, šta ste radili.

DETE OD 4 DO 6 GODINA

U ovom uzrastu razgovor bi morao da bude prisutan, dete treba da Vam priča kako je bilo u vrtiću, kod bake. Kada dete počne razgovor, poklonite mu svoju pažnju, nemojte ga prekidati. Ne razgovarajte sa detetom previše brzo, i tražite potvrdu da su Vas razumeli. Govorite nove, nepoznate reči, uz objašnjenje šta one znače, kada se koriste u razgovoru. Razgovarajte o vremenskim i prostornim odnosima (juče, danas, sutra, gore, dole, levo, desno).

Ako Vaše dete do polaska u školu nema govornih teškoća, ali vaspitačice u vrtiću primete da pogrešno drži olovku, ili ne može da poveže skup glasova u reč (sinteza), i isto tako rastavi reč na glasove (analiza), potrebno je što pre reagovati i uključiti dete u terapiju. Iz takvih teškoća proizlaze teškoće u čitanju i pisanju. Vrlo je važno da se kod predškolaca ispita orijentacija u prostoru, odnosi levo – desno u odnosu prema sebi i drugima. Ako dete sa ovim poteškoćama krene u prvi razred, one vremenom postaju očiglednije.

Ne pravdajte izostanak komunikacije polom, lenjošću, tvrdoglavošću deteta, jer što pre počnete sa terapijom deteta, ona će brže dati efekte!